

Fredagen den 10 februari

1 § Transport, telekommunikation och energi (energi)

Statsrådet Anna-Karin Hatt

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
transport, telekommunikation och energi (energi) den 24
november 2011**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för transport, telekommunikation och energi
(energi) den 14 februari 2012**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat och hälsar Anna-Karin Hatt med medarbetare välkomna.

Under Övriga frågor finns ett antal mindre saker som ska tas upp.

Det är utdelat ett dokument på bordet på svenska som tidigare har cirkulerat på engelska. Det är felmarkerat. Det står TTE under punkt 6. Det ska vara Epsco.

Finns det några A-punkter? Nej.

Det finns en återrapport från mötet den 24 november.

Anf. 2 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Herr ordförande! Det senaste mötet var den 24 november förra året. Då hade vi en första diskussion om förslaget till en ny infrastrukturförordning, bland annat om vilka kriterier som ska gälla för projekt av gemensamt europeiskt intresse.

Marknad, hållbarhet, försörjningstrygghet var sådant som av olika länder lyftes fram som viktigt i diskussionen. Många pekade på vikten av att ta hänsyn till medlemsstaternas kompetens när det gäller tillståndprocesser för nya anläggningar. På mötet fanns fortfarande en del delade meningar när det gäller gemensam EU-finansiering av infrastruktur.

Vi fick en lägesrapport om förhandlingarna vad gäller energieffektiviseringsdirektivet. Dessutom antog vi rådsslutsatser beträffande den externa energipolitiken.

Kommissionen presenterade också sitt förslag till förordning när det gäller säkerheten vid utvinning av olja och gas till havs. Ordförandeskapet presenterade en lägesrapport inför Europeiska rådet, som sedan ägde rum den 9 december.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor på återrapporten, och vi lägger den till handlingarna.

Vi går till punkt 3 om transeuropeiska energinfrastrukturer.

Anf. 4 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Det här är den första riktiga punkten på dagordningen den här gången, som handlar om den föreslagna infrastrukturförordningen. Den syftar, som bekant, till att underlätta genomförandet av projekt av gemensamt intresse. Punkten var föremål för diskussion även vid förra rådsmötet.

Mitt tydligaste budskap då var att förordningen måste inriktas tydligare på att uppfylla de mål som har satts upp i klimat- och energimålen till 2020 och 2050. Jag avser att återigen trycka på detta vid energirådet nästa vecka, även om huvuddiskussionen inte kommer att fokusera på själva urvalskriterierna för projekten.

Det jag skulle vilja uppmärksamma EU-nämnden på är att Sverige tyvärr är ganska ensamt om att lyfta fram klimatperspektivet i den här frågan i rådet. De allra flesta medlemsstaterna anser att huvudsyftet med förslaget är att förbättra försörjningstryggheten och öka marknadsintegrationen.

Diskussionen vid rådsmötet kommer framför allt att omfatta vilken metod som ska ligga till grund för valet av vilka projekt som ska omfattas och hur de regionala grupper ska utformas som ska ansvara för projekten. I de delarna anser regeringen att den metod man väljer måste vara ett komplement till det tredje inre marknads paketets planeringsverktyg snarare än att bygga upp parallella planeringssystem.

Dessutom kommer vi att diskutera de åtgärder som har föreslagits när det gäller reglering av energimarknaderna. I de delarna välkomnar regeringen förslaget om utvecklade riktlinjer för fördelning av kostnader i gränsöverskridande pro-

jekt, alltså projekt där nyttan av en investering kanske hamnar i ett land medan kostnaden hamnar i ett annat land. Det är ett förslag som regeringen bedömer har stor potential att lösa ett stort antal problem som finns i dag vid sådana gränsoverskridande projekt.

Jag vill kort passa på att nämna två andra frågor som är viktiga för regeringen men som inte kommer att bli föremål för diskussion vid rådsmötet. Den ena är EU-finansiering av infrastruktur. Regeringens grundprincip i frågan är att det är marknadsaktörerna som ska ansvara för planering och finansiering av energiinfrastrukturinvesteringar. Offentlig finansiering, framför allt offentlig EU-finansiering, bör ske endast i undantagsfall och behöver ske efter noggrant utformade kriterier för när sådan finansiering kan bli aktuell.

Den andra frågan gäller kommissionens förslag som har till syfte att förkorta tillståndprocesserna för ny energiinfrastruktur. Regeringen välkomnar ambitionen men betonar att det är viktigt att subsidiaritetsprincipen respekteras och att allmänhetens intressen och miljöhänsyn inte inskränks i de förändringar som nu diskuteras.

Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Tack för redogörelsen!

Det är inte första gången vi diskuterar frågorna. Jag har några frågor i sammanhanget.

Först och främst finns det som statsrådet inte redovisar, nämligen de frågor som handlar om regelförenklingar och tre år som den längsta tiden för tillståndsgivning.

Näringsutskottet besökte Värmland och Bergslagen och talade om tillståndsgivning. Vi kunde konstatera att det i dag är långa tider. Vad kommer man att göra från svensk sida? Är inte detta ett bekymmer för Sverige med vår tydliga miljölagstiftning? När det till exempel gäller Sydostlänken har det funnits en del problem med att få alla tillstånd på plats.

Det här handlar trots allt om transmissionsnät. Jag trodde i ärlighetens namn att vi var överens om att det är en samhällsangelägenhet, att det är viktigt att samhället har tillgång till den delen. Sedan ska det få finnas många marknadsaktörer i näten. Menar statsrådet så?

Låt oss se på de projekt man vill prioritera. Det är fråga om lite elektricitet men mycket gas och till och med olja.

Hur kan man försvara det inom ramen för klimatmålen? Jag förstår att Sverige ibland blir ensamt.

Anf. 6 ULF HOLM (MP):

Jag vill följa upp den gemensamma avvikande meningen vi har haft tidigare i denna del. Det handlar mindre om de bindande målen, de ska inte upp på detta möte, däremot handlar det mer om samhällets ansvar och att satsningar ska gälla förnybara energislag. Tyvärr är det, enligt min mening, fortfarande slagsida på gamla energislag. Där borde vi vara tydligare.

Jag delar inte riktigt ministerns åsikt att Sverige alltid är ensamt i dessa diskussioner. Det finns faktiskt några andra länder i EU som driver frågorna, bland annat ordförandeskapet har gett en tydlig signal om att det är en prioriterad fråga. Att säga att Sverige alltid är ensamt och att regeringen därför inte kan driva klimatfrågorna håller inte.

Anf. 7 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Låt mig börja med Börje Vestlunds frågor. Vi kan konstatera att ett av de största hindren när det gäller utbyggnad av sådana stora infrastrukturinvesteringar – du nämnde själv Sydvästlänken – är många gånger att tillståndprocesserna blir utdragna i tid. Det gäller nationellt och internationellt.

Frågan här avser att identifiera ett antal projekt av gemensamt intresse som i första hand ska få tillgång till en bättre tillståndsprövning, där vi gemensamt hittar former för att prioritera projekten. Det är viktigt för hela Europa att de kommer till stånd. I andra hand kan de möjligen komma i åtnjutande av viss gemensam EU-finansiering.

Det är viktigt för mig att framhålla detta. Det gör att merparten av alla investeringar i Sverige inte kommer att beröras av de förändringar som nu diskuteras på EU-nivå. Det är just fråga om de gemensamma projekten.

Regeringen har identifierat att detta är ett av de stora hindren, och det är viktigt att korta tillståndprocesser utan att för den skull göra avkall på vare sig allmänhetens möjligheter att få insyn och kunna lägga fram synpunkter på processerna, och inte heller på svensk och europeiskt miljölagstiftning. Vi driver på starkt i den riktningen.

När det gäller transmissionsnäten är det bara att konstatera att i Sverige och i Norden har vi i jämförelse med stora

delar av Europa en väl utbyggd energiinfrastruktur, inte minst väl utbyggd elinfrastruktur. Det är en viktig hållning för regeringen att vara varsam med skattebetalarnas pengar och se till att om vi ska motivera en gemensam finansiering på EU-nivå och ta ett offentligt ansvar ska det komma till gemensam nytta. Det ska inte vara så att svenska skattebetalare i alldeles för stor utsträckning får betala för investeringar som borde finansieras av olika medlemsstater runt om i EU.

När det gäller att det är för lite el bland de projekt som vi vill prioritera, vet vi i dagsläget inte vilka projekt som kommer att komma ut ur detta. Det är alldeles för tidigt att sia om. Vi kan konstatera att vi sitter i olika båtar i vår energimix runt om i Europa. För Sverige är det viktigt att ordningen styrs om i starkare riktning för att stödja klimat- och energimålen. För andra länder som sitter i en situation där de ska växla ut storskalig användning av till exempel kol kan andra energislag som inte är attraktiva eller en lösning för Sverige faktiskt vara ett steg på vägen mot att minska deras koldioxidbelastning. Därför kan man ha olika ingångspunkter.

Sedan var det Ulf Holms synpunkter. Jag håller med om att det i dagsläget finns en slagsida mot och en risk för att man bygger fast sig i fossila bränslen. Det är därför som regeringen driver på för att tydligare stärka kopplingen till 2020-målen, klimat- och energimålen.

Apropå om Sverige står ensamt eller inte – ja, Sverige är ganska ensamt. Jag berättade senast jag var i EU-nämnden att vid det tillfället var Sverige och Danmark några av de få länder som hade lyft upp klimatfrågan. Nu är det svårare för Danmark att göra så eftersom landet för närvarande sitter i ordförandestolen. På det hela taget kan man konstatera att det behövs en stark svensk röst just nu för att EU ska klara av att hantera både finanskrisen och klimatkrisen samtidigt. Klimatkrisen riskerar att hamna i skymundan av de ekonomiska problemen.

Anf. 8 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen!

Precis som Socialdemokraterna och Miljöpartiet reagerar vi på att man från kommissionens sida prioriterar de fossila

bränslena, olja och gas, i stället för andra miljövänligare alternativ.

Vi har även en annan syn på energipolitiken. Vi anser att varje land i större utsträckning ska få ansvar, möjlighet och frihet att självt teckna avtal med det land eller de länder man vill när det gäller olja och gas eller andra möjligheter. Vi har en avvikande mening på den punkten utifrån att vi anser att man ska få styra över detta på nationell nivå.

Anf. 9 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Om vi ska kunna tackla de stora klimatproblemen och växthuseffekten duger inte marknadsstyrningen som metod. Jag tror att regeringen egentligen är överens om den allmänna bedömningen att det krävs ett mycket starkt samhällsansvar för att komma till rätta med klimatproblemen. Grundläggande för det samhällsansvaret är att man också har makten över framför allt näten. Den makten kan man använda så länge man äger, men så fort som man har gjort sig av med ägandet minskar möjligheten att använda den makten.

Den inriktning som kommissionen har är ofta mycket marknadsorienterad och upptagen av idéerna om att man ska sälja ut, privatisera och konkurrensutsätta på ett sätt som kommer att försvåra kampen mot klimatproblemen. Jag tycker det är oerhört viktigt att påpeka att klimatproblemen kommer att bli svårare att lösa med mer av marknadsanpassning och marknadsstyrning.

Dessutom är det fortsatta fasthållandet vid att man ska gå via andra fossila bränslen för att bli av med vissa fossila bränslen helt felaktig. I dag finns det alla möjligheter att satsa på alternativ som i princip är helt fria från fossila inslag. Att till exempel säga att man kan ha förståelse för att vissa länder som i dag har ett beroende av kol för sin energiförsörjning skulle gå via olja och gas är fullständigt främmande för mig.

Det finns alternativ i dag, och Sverige bör påpeka att det är en onödig omväg som låser fast oss i ett fossilberoende som försvårar klimatproblemen. Sveriges roll borde naturligtvis vara att i varje läge påpeka att det alltid finns fossilfria alternativ, och det borde vara grunden för hela vår energipolitik.

I den här frågan har jag ändå viss tilltro till att regeringen fortsätter att driva den linjen. Jag kanske läste in lite väl mycket i svaret från ministern. Men jag tycker nog att man lite hårdare kan påpeka – även för länder som är inne i att göra sig av med kolberoende – att den fossila vägen inte är en väg framåt utan tvärtom en väg för fortsatta klimatproblem.

Anf. 10 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

För att börja med det som egentligen inte var en fråga utan ett påpekande från Margareta Sandstedt: Jag kan upplysa om att förslaget över huvud taget inte berör medlemsstaternas möjligheter att ingå avtal med andra länder. Det står medlemsstaterna fritt att avgöra vilken energimix man vill ha.

Det finns en annan punkt på dagordningen, en informationsmekanism när det gäller ingående av internationella avtal på det här området, där man inte ska kunna få stöd från kommissionen. Men i den här förordningen är det inte så att medlemsstaterna begränsas i vilka avtal som man kan ingå med tredjeland.

När det gäller styrningen mot det förnybara eller omställningen av energisystemet, som Lars Ohly är inne på, kan man ha olika synpunkter på vad som är rätt väg att välja för att nå det.

Jag tycker att det framgår ganska tydligt – inte minst i den situation som vi i Sverige befinner oss i i dagsläget – att med mer av möjligheter för välinformerade konsumenter att göra aktiva val kommer vi förmodligen att kunna få en snabbare resa mot ett hållbart och förnybart energisystem och samhälle. Just därför är en av de prioriteringar som jag har tagit fram som energiminister att stärka den enskilde konsumentens ställning på energimarknaderna.

När det gäller energimixen i de olika medlemsstaterna kan vi se att det är en positiv utveckling som sker nu i hela EU. Det finns goda prognoser för att alla medlemsstater kommer att nå målet för förnybart till år 2020. Sverige är på god väg. Vi har 49 procent förnybart i vårt energisystem och ska över 50 procent före år 2020, och det ser ut som att vi kommer att nå det. Vi gör också allt vi kan för att bidra med förnybara bränslen till Europa, inte minst genom export.

Däremot är det viktigt för oss i Sverige att det är vi som avgör vår nationella energimix. Det tror jag är viktigt även för Vänsterpartiet. På samma sätt är det viktigt för andra medlemsstater att de får avgöra sin energimix.

I alla diskussioner som jag är med i är jag tydlig med att om man kan göra det valet är det klart att det bästa valet är att komma till ett förnybart alternativ på en gång. Men resan dit är lång för en del. Vi ska hålla i minnet att hela världen sitter fast i ett storskaligt beroende av fossila bränslen. 80 procent av våra transporter kommer fortfarande från fossil energi, och det kommer att vara en lång och nödvändig resa för att ställa om det. Där måste vi ligga på och visa ett tydligt ledarskap och en tydlig färdriktning.

För vissa medlemsländer kommer det att vara en mycket stor utmaning att klara av det, och i vissa delar kan de behöva ta det stegvis för att komma hela vägen. Men att vi måste komma till ett förnybart energisystem är alldeles uppenbart.

Anf. 11 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag glömde förut att anmäla vår tidigare avvikande mening, som just handlar om de bindande målen, att satsa på förnybart och ett större samhälleligt ansvar.

Något som är intressant är att man ibland talar om en viss sak men att det blir en annan sak när man läser det finstilt. Nu bygger vi för första gången ihop oss i en gaskorridor tillsammans med de baltiska staterna. Jag måste säga att det är något nytt i den energipolitiska debatt som har funnits i Sverige. Vi hade Nord Stream, som regeringen, om jag ska läsa lite grann mellan raderna, kände sig tvingad att gå med på till slut men som jag inte tror att någon i Sverige tog emot med glädje.

Här går vi in i ett projekt där vi ska ha en gasmarknad även i Sverige. Det tycker jag är lite tråkigt. Men jag ville alltså anmäla vår avvikande mening.

Anf. 12 LARS OHLY (V):

Vi vidhåller också vår tidigare uppfattning.

Sedan vill jag bara påpeka att konsumentmakten aldrig kan ersätta samhällsansvaret. Den kan i bästa fall vara ett komplement, men samhället måste se till att de val som görs också baseras på klimathänsyn. Det gör man genom att prisa

ut fossila bränslen och fossila energiformer och genom att se till att stimulera och understödja de energiformer som har så liten miljöpåverkan som möjligt.

Konsumentmakten kan aldrig ta över det ansvaret – tvärtom. Lämna man över det till marknaden kommer det att visa sig att det finns mycket starka ekonomiska intressen för att se till att det blir billigare att använda sådant som är mer klimatpåverkande än annat. Det måste vi förhindra. Därför kan svaret på min fråga inte vara en hänvisning till konsumentmakten, utan svaret måste vara ökat samhällsansvar och ökad styrning för att se till att vi når klimatmålen.

Anf. 13 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

För att börja med Börje Vestlunds fråga: Man kan konstatera att även om det ser ut så på kartorna – jag antar att det du syftar på är projektet Bemit Gas – handlar det inte om ett projekt som i första hand berör Sverige, även om Sverige finns med i listan, utan projektet syftar till att bryta de baltiska ländernas gasmarknad och det stora beroendet av rysk gas, vilket är ett stort intresse för dem.

Det kommer de förmodligen att göra genom att bygga ut terminaler för LNG, det vill säga flytande naturgas, som kan tas emot via fartyg om det skulle bli en försörjningskris. Vi invigde för Sveriges del en sådan terminal i Nynäshamn i maj 2011. Men detta är inget som på ett nytt sätt kommer att påverka Sverige.

När det gäller marknadsstyrning och konsumentmakt håller jag gärna med Lars Ohly om att det är en bra metod att se till att prisa ut de fossila bränslena. Där framhåller regeringen och jag själv så ofta jag får möjlighet i internationella sammanhang det goda svenska exemplet.

Vi var först i världen med att sätta ett högt pris på koldioxid, och vi har nu under årtionden kunnat visa att det är fullt möjligt att kombinera högt ställda miljökrav med en god ekonomisk tillväxt. Det visar sig att det är ett av de allra bästa sätten för att på ett samhällsekonomiskt lönsamt sätt ge konsumenterna en signal om vad som är möjligt att välja mellan. Man kan välja att köra på vad som helst, men styrningen sker i starkt miljöstyrande riktning.

Där driver regeringen på – det ligger inte inom mitt ministerråd utan hos finansministrarna – för att hela EU ska inspireras av det svenska exemplet att genomföra föränd-

ringar i EU:s energiskattedirektiv för att tydligare få in en prissättning på just koldioxid och styra i den riktningen. Det är ett sätt där vi från det offentliga kan erbjuda ett regelverk, ett styrinstrument som man sedan utifrån konsumentmakt kan använda för att påverka och påskynda utvecklingen.

Anf. 14 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

De sammankopplingar som togs upp här från Socialdemokraterna, att vi binder upp oss väldigt mycket, vill jag hänga på lite grann.

Det är väl ändå så att Sverige genom EU-medlemsavgiften är med och betalar för de sammankopplingarna. Visst är det väl så?

Anf. 15 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Vi vet i dagsläget inte vilka projekt som kommer att definieras som projekt av gemensamt intresse. Vi vet inte heller hur stor EU-budgeten kommer att bli för det fåtal projekt bland projekten av gemensamt intresse som kan bli föremål för EU-gemensam finansiering. Den frågan, omfattningen av fondens storlek, förhandlas i den stora förhandling kring det finansiella perspektivet som leds av EU-ministern.

Därför är det för tidigt att sia om hur stor budgeten kommer att bli för de få projekt som kan bli föremål för gemensam finansiering, hur de kommer att väljas ut, eftersom vi nu håller på att diskutera kriterierna, som jag har redogjort för, och därmed också exakt hur svenska skattebetalare kommer att belastas av det.

Anf. 16 BÖRJE VESTLUND (S):

Men det är inget nytt att gränsöverskridande energiinfrastrukturprojekt har finansierats från EU:s sida. Det har vi gjort tidigare, men då kallade vi det TEN-projekt. Det har man lyft ut och gjort i den här formen, så det är inget nytt i sig.

Anf. 17 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Vi vet i dagsläget inte om detta kommer att påverka medlemsavgiften i Sverige. Men det finns ändå något vi vet och inte tycker om.

Vi kan ta Nabucco som exempel. Det är en gasledning som går från Kaukasus till Österrike. Den har vi fått vara med och finansiera. Frågan är hur pass väl använda pengar

det har varit, med tanke på att Ryssland med sin White Stream går in och kör på med sitt, vilket gör att det vi har varit med och bekostat är eller kan bli verkningslöst. Det är en reflexion.

Vi vill vara väldigt noga med vad våra skattepengar går till.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Då ska jag försöka sammanfatta.

Jag uppfattar det på det sättet att Sverigedemokraterna upprepar sin avvikande mening från näringsutskottet som finns återgiven i kanslikommentarerna. Den går ut på att Europeiska unionen över huvud taget inte ska finansiera den här typen av projekt.

Det finns en gemensam avvikande mening från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet från näringsutskottet som också upprepas.

Sedan vill jag fråga Lars Ohly om ni har en egen avvikande mening som innehåller att ni är negativa till marknadsstyrning på det sätt som regeringen framför här och att ni i varje läge menar att regeringen bör hävda att det finns fossilfria alternativ. Ska jag uppfatta det så att ni har en avvikande mening, eller är det bara en synpunkt som du har fört fram?

Anf. 19 LARS OHLY (V):

I det här läget tror jag inte att vi behöver anmäla det som en avvikande mening.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Dessutom stöder Alliansen regeringen som vanligt.

Därmed finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går till punkt 5, Europa 2020-strategin.

Anf. 21 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Under den här punkten ska TTE-rådet ge sitt bidrag till uppföljningen av Europa 2020-strategin för sysselsättning och tillväxt. De mål som är relevanta för oss energiministrar är målet om 20 procent förnybar energi och målet om 20 procents energieffektivisering till 2020.

Under våren kommer motsvarande diskussion att äga rum i andra rådskonstellationer om de övriga målen på andra po-

litikområden. Dessa diskussioner ska bidra till den samlade uppföljningen av 2020-strategin, som ska diskuteras på vårtoppmötet.

Kommissionen konstaterade att målet om förnybar energi ser ut att nås förutsatt att medlemsstaterna genomför alla de nationella handlingsplaner som man har tagit fram och att man klarar av att uppfylla de produktionsprognoser som man har lämnat in.

När det gäller energieffektivisering bedömer dock kommissionen att medlemsstaternas åtgärder inte är tillräckliga för att nå målet. Kommissionen analyserar fortfarande de nationella målen och återkommer med en rapport senare under året.

TTE-rådets bidrag till uppföljningen kommer att baseras på två skriftliga frågor som har cirkulerats. Det handlar först och främst om vilka hinder man ser för att uppnå energimålen inom Europa 2020 men också om vilka åtgärder inom energieffektivisering och förnybar energi som har störst potential att bidra till tillväxt och arbetstillfällen.

Några av de områden som den svenska regeringen vill peka på i detta sammanhang är behovet av en fullt fungerande inre marknad för energi utan prisregleringar, ett pris på växthusgasutsläpp i samtliga sektorer, till exempel genom energiskattedirektivet, liksom behovet av långsiktiga spelregler för förnybar energi. Här är det gemensamma elcertifikatssystemet med Norge, som vi ingår i sedan den 1 januari i år, ett gott exempel som är väl värt att lyfta fram.

Jag skulle också vilja betona vikten av forskning och teknisk utveckling liksom behovet av att använda smarta it-lösningar, så att konsumenterna själva faktiskt har möjlighet att ta kontroll över sin energiförbrukning och göra miljösmarta och energismarta val.

Anf. 22 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack, ministern! Det står under de svenska ståndpunkterna när det gäller förnybar energi: "Vad gäller åtgärder finns redan ett rättsligt ramverk i form av förnybartdirektivet med tillräckliga verktyg för att uppnå detta mål." Anser verkligen regeringen att det är tillräckligt?

Jag menar att det förmodligen inte är tillräckligt utan att man måste se över detta ytterligare längre fram för att nå längre. Det var alltså en direkt fråga om direktivet.

Jag vill ta upp den andra delen, alltså energieffektiviseringen. Där har man från alla EU-länder, inklusive Sverige, gjort sitt bästa för att säga nej till de allra flesta åtgärder som kommissionen har föreslagit. Detta blir besvärande när vi kommer dithän. Vilka förslag man än har kommit med har det blivit nej. Det skulle därför vara intressant att få veta hur man har tänkt agera för att det ska bli möjligt att åstadkomma detta till 2020. Det är ju inte så långt fram i tiden.

I Storbritannien behöver man säkert göra en massa investeringar i sina hus så att de inte läcker så mycket energi, och det finns många exempel på sådant vi i Sverige kan göra. Vi har ett stort bostadsbestånd som man kan göra väldigt mycket med. Då är min fråga: Vad kommer man att göra för inspel för att komma åt detta? Man nämner ju ganska lite om detta här. Jag återkommer till denna fråga under nästa punkt också.

Anf. 24 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Låt mig börja med Ulf Holms fråga. Man kan konstatera att de skrivningar som du hänvisar till handlar om bedömningen av huruvida det finns tillräckliga styrmedel för att nå de nu fastslagna 2020-mål som är antagna på EU-nivå. Där är bedömningen både för svenskt vidkommande och för övriga EU-länders vidkommande att länderna klarar av att nå förnybartmålet med de åtgärder som finns.

På EU-nivå har man aviserat att vi under våren ska återkomma med en strategi för hur det förnybara ska kunna utvecklas efter 2020. Det är också en del på nationell nivå som regeringen pekar ut i sin energiöverenskommelse, att vi efter 2020 ska återkomma till hur vi stegvis kan stärka det förnybara i energisystemet.

Det är alltså tillräckliga åtgärder för att nå de nu fastslagna målen, men hur utvecklingen ska se ut efter det är något som vi behöver återkomma till.

När det gäller energieffektivisering har det funnits en del förslag från kommissionen som regeringen bedömer inte vore lämpliga att införa som obligatoriska krav på medlemsstaterna. Ett sådant rör vita certifikat, som ju ofta är uppe i den svenska diskussionen. Vi kan lätt se att en medlemsstat som kanske har gjort väldigt lite när det gäller energieffektivisering och kanske inte har satt ett pris som gör att energief-

fektivisering lönar sig har väldigt stor nytta av att införa vita certifikat, medan Energimyndigheten i Sverige har konstaterat att i den svenska kontexten, där vi redan har ett högt pris på till exempel koldioxid, vilket gör att energieffektivisering lönar sig, skulle vita certifikat inte addera särskilt mycket ny energieffektivisering.

På samma sätt har regeringen ställt sig tveksam till ett obligatoriskt krav på att renovera 3 procent av alla offentliga byggnader oavsett renoveringsbehovet. Det viktiga för oss är att vi har regler som innebär att det faktiskt blir adderad energieffektivisering när väl en renovering blir aktuell eller när ett medlemsland inför nya styrmedel. Vi ska inte införa gemensamma system som i praktiken visar sig verkningslösa och inte tar hänsyn till att enskilda länder redan har kommit långt.

Anf. 25 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

När det gäller energieffektivisering vill vi se att det inte läggs ytterligare pålagor på svenska medborgare och skattebetalare genom certifikat eller vikta upphandlingar. Det är så pass dyrt ändå. Vi tycker att det är viktigt att trycka på om detta.

Sedan vill jag ställa en fråga till ministern. Varje land har ju olika förutsättningar för att nå målen 2020. Här i Sverige har vi lyckats mycket väl tack vare exempelvis att vi har vattenkraft. Frågan är dock om alla länder utifrån sina förutsättningar kommer att klara detta lika bra fram till 2020, till exempel Tyskland, som har andra förutsättningar än Sverige. Det skulle vara intressant att höra om ministern har någon reflexion om huruvida det är möjligt att alla länder kan nå målen.

Anf. 26 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Jag börjar med den sista frågan. Kommissionens bedömning är baserad på den rapportering och de handlingsplaner som medlemsstaterna har lämnat in och de produktionsprognoser som man har gjort. Där konstaterar man att utifrån de bördor som respektive medlemsland har fått – målen är som ni vet nedbrutna på nationell nivå, och vi bär olika mycket av det beroende på våra förutsättningar – är bedömningen att alla medlemsstater kommer att klara av att nå förnybartmålet

till 2020, vilket är väldigt bra även om det förstås inte kommer att gå utan ansträngning.

2011/12:22
10 februari

När det gäller bördor för svenska konsumenter antar jag att du syftar på de vita certifikaten. Det är viktigt att framhålla att det i de aktuella skrivningarna står att medlemsstater som alternativ till vita certifikat kan välja andra metoder. I sammanhanget nämns exempelvis koldioxidskatten, vilket har varit viktigt för regeringen. Vi har en annan struktur på vår nationella lagstiftning och våra ekonomiska styrmedel, vilket vi är nöjda med. Där vill vi ha nationell frihet att kunna behålla ett verkningsfullt och bra system.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar detta med att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Nästa punkt är Övriga frågor. Finns det något som energiministern vill ta upp?

Anf. 28 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Mycket kort kan jag säga att vi för det första kommer att få en uppdatering om läget i förhandlingarna om energieffektiviseringsdirektivet, som ju pågår. Där väntar det förhandlingar med Europaparlamentet. Vi har fått en skriftlig lägesrapport inför det. Det finns ett antal frågor som lyfts fram – de nationella målen för energieffektivisering, renovering av byggnader i den offentliga sektorn, som jag nämnde nyss, kvotpliktssystem samt främjande av kraftvärme och fjärrvärme – som kommer att bli föremål för förhandling. Så här långt har förhandlingarna i rådet varit väldigt konstruktiva. När det gäller både kvotpliktssystem och främjande av kraftvärme och fjärrvärme har flexibiliteten i skrivningarna ökat och möjligheten till alternativa lösningar för medlemsstaterna har stärkts, vilket har varit och är helt i linje med den svenska regeringens ståndpunkt.

Ett exempel på ett område där vi fortsatt kommer att sträva efter förbättrade skrivningar gäller renovering av offentliga byggnader och vilka krav man ska ställa på det.

Just nu diskuterar rådet intensivt modeller och metod för att följa upp och mäta de indikativa nationella målen. Vi är från svensk sida pådrivande för att detta ska komma till stånd, men vi verkar för att man ska använda en bredare uppsättning indikatorer för att följa upp energieffektivisering.

Det danska ordförandeskapet har en väldigt ambitiös tidsplan för det här direktivet. Man siktar på att nå en överenskommelse med parlamentet före sommaren. Vi stöder den ambitionen och kommer att vara så konstruktiva vi kan i de kommande förhandlingarna.

För det andra kommer vi att få information om förslaget om att inrätta en mekanism för informationsutbyte när det gäller mellanstatliga avtal med tredjeländer. Där är också ordförandeskapets målsättning att nå en överenskommelse med parlamentet under våren, och man har planerat in trilogier under mars månad.

För det tredje kommer vi att få information om förberedelserna inför FN:S konferens om hållbar utveckling, som ju hålls i Rio den 20–22 juni. Allra sist kommer vi som alltid att få information om arbetet i några av de löpande internationella energidialogerna liksom om arbetet i den grupp för koordinering av frågor som rör energimarknaden och som tillsattes under hösten efter det tyska kärnkraftsbeslutet och Fukushima.

Anf. 29 BÖRJE VESTLUND (S):

Eftersom det inte ska fattas några beslut tänker jag inte anmäla någon avvikande mening om detta med energieffektivisering. Jag vill dock göra nämnden uppmärksam på att vi har en hel del avvikande meningar när det gäller detta, speciellt punkt 6 a. Men jag anmäler alltså ingen avvikande mening just nu.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Det är heller inte möjligt.

Då tackar vi statsrådet för informationen och önskar trevlig helg.

Statsrådet Nyamko Sabuni

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt
konsumentfrågor (jämför) den 1 december 2011**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjuk-
vård samt konsumentfrågor (jämför) den 17 febru-
ari 2012**

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Välkommen, Nyamko Sabuni! Det finns inga A-punkter.
Det finns eventuellt en återrapport från ett möte den 1 de-
cember. Har statsrådet förberett något om detta, eller ska vi
gå direkt på frågorna?

Anf. 32 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! Vi antog rådsslutsatser som ordförande-
skapet då hade lagt fram utifrån uppföljningen av Peking-
plattformen. Det handlade om kvinnor och ekonomi. Beslu-
tet föranledde inte någon diskussion, utan det var bara kom-
missionären Reding som gjorde ett kort inlägg om vikten av
att medlemsstaterna ska fortsätta bygga ut barnomsorgen för
att göra det möjligt för kvinnor att kombinera yrkesliv och
familjeliv.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi återrapporten till handlingarna.

Vi går till den punkt som statsrådet har, nämligen punkt 3,
Kvinnor i bolagsstyrelser. Det kan ju bli en mycket stor dis-
kussion, men vi kanske ändå ska försöka vara lite fokuserade
här i nämnden.

Anf. 34 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! Vi var tidigare i civilutskottet och redo-
visade inför den policydebatt som ska hållas i Epscorådet.
Där fick vi stöd för vår linje, som jag här tänkte upprepa.

I kommissionens strategi för jämför är jämför i
beslutsfattande en av de prioriterade punkterna. Alla har nog
följt det arbete som kommissionären Viviane Reding har
bedrivit när det gäller att få in kvinnor i bolagsstyrelser. Hon
har ju hotat med lagstiftning och skickat ut ett brev till med-

lemsstaterna att skickas vidare till företag som frivilligt skulle ta på sig att uppnå vissa andelar kvinnor i bolagsstyrelserna. Nu när vi har fått lite information om resultatet av det brevet visar det sig att det inte är många företag som har skickat tillbaka något svar till kommissionären.

Policydebatten som ska hållas kommer att följas av en rekommendation från kommissionären där hon vill att medlemsstaterna eventuellt ska ta på sig att göra vissa saker. Jag tror som sagt inte att det kommer att handla om någon tvingande lagstiftning för medlemsstaterna utan en rekommendation. Skulle rekommendationen inte fungera vet man sedan inte vad kommissionen vidtar för åtgärder.

Debatten handlar helt enkelt om att vi ska utbyta erfarenheter om vad medlemsstaterna gör för att bana väg för kvinnor att ta plats i bolagsstyrelser. Vi kommer att berätta om vårt arbete och våra försök och ansträngningar. Vi kommer att berätta om föräldraförsäkringen och jämställdhetsbonusen som vi har för att försöka se till att föräldrar delar mer jämlikt på föräldraledigheten. Vi kommer att berätta om RUT som skapar möjligheter för både kvinnor och män att köpa hushållsnära tjänster och på så sätt få tid för barnen och familjen och inte minst för att kunna jobba mer.

Vi kommer att berätta om kvinnors företagande som en möjlighet att få erfarenheter för att kunna kvalificera sig till platserna i bolagsstyrelserna. Inte minst kommer vi att berätta om statens systematiska arbete med våra företag och myndigheter för att där få bättre könsrepresentation både i ledningsfunktioner och i bolagsstyrelser. Det arbetet har givit goda resultat och kan fungera som en förebild både för det svenska näringslivet och för andra medlemsstater.

Anf. 35 CARINA OHLSSON (S):

Det är helt riktigt som statsrådet säger att vi har fått information i civilutskottet, men vi har inte haft något samråd. Däremot kan vi inte läsa vad regeringen har för ståndpunkt, inte vad jag kan se i alla fall. Vi förde fram vissa saker som vi trodde att vi kunde vara överens om, till exempel att inte enbart barnomsorg utan även äldreomsorg är viktigt. Det vi då fick besked om av statssekreteraren var att det var en bra synpunkt och den kunde man ta med, men det går inte att följa upp om det verkligen kommer att vara så.

Det finns en sak där vi särskiljer oss, och det skulle vi vilja ha med här. Jag vet inte om det är möjligt att anmäla avvikande mening nu, för jag tror att det kommer att vara en avvikande mening. Det handlar om att man bör lyfta fram Norge som ett gott exempel. Vi kunde höra när förra statsrådet var här att man ofta har lyckade samarbeten med Norge.

Den lagstiftning som man har i Norge har varit väldigt lyckosam. Jag har varit där i veckan, och vi har diskuterat detta. Alla partier är där överens om att det varit lyckat. Det var dessutom en borgerlig regering som lade fram förslaget. Det har inte varit några problem med vare sig rekrytering av kvinnor eller kompetens, utan det har varit väldigt bra kompetens rakt igenom i styrelserna.

Vi tycker inte att man ska vänta ytterligare 50 år för att få jämställda bolagsstyrelser på det privata området, så vi tycker att ministern ska lyfta fram det norska exemplet. Det har gått att få uppgifter om det under de senaste dagarna i Sverige, eftersom vi hade den norske statsministern här.

Vår synpunkt från Socialdemokraterna är att det ska vara minst 40 procent av vardera könet både i bolagsstyrelser och i deras valberedningar.

Anf. 36 ULF HOLM (MP):

Ordförande! Tack för föredragningen, ministern! Den här frågan handlar om andelen kvinnor i bolagsstyrelser. Ministern nämnde väldigt mycket men ingenting som direkt har med bolagsstyrelserna att göra. De åtgärder som Sveriges regering har vidtagit de senaste fem åren har ju inte lett någonstans alls, utan vi går med myrsteg mot jämställda bolagsstyrelser.

Jag vet fortfarande inte vad regeringens ståndpunkt är. Är den att man ska skicka fler brev till börsbolagen? Det har man provat ett antal gånger nu, och det är precis som ministern säger att de bryr sig inte ett dugg om det.

Jag är också inne på att vi måste ha lagstiftning som ett medel för att nå målet. Regeringen brukar säga att man inte är intresserad av det, och frågan är då: Anser regeringen att de statliga bolagen är dåliga? Där har vi ju snart uppnått jämställdhet i bolagsstyrelserna genom ett politiskt beslut som vi drivit igenom. Har det varit till nackdel för de företagen? Leds de av dåliga kvinnor? Är kvinnorepresentationen i de styrelserna jättedålig?

Om svaret är nej kan det inte vara något problem att driva att det ska vara så även i privata företag, för uppenbarligen finns det kompetenta kvinnor som kan sätta sig i dessa styrelser, vilket inte minst exemplet Norge har visat. Där har det knappast gått dåligt för bolagen. Vi har blivit av med en del äldre gubbar, men det kan vi nog leva med. Därför tycker jag att den svenska regeringen bör lägga på ett kol i den här frågan och faktiskt lyssna in och börja driva på för att vi ska ha en lagstiftning.

Det blir alltså avvikande mening, herr ordförande, om inte ministern ändrar sig på sittande möte.

Anf. 37 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Ordförande! Jag börjar med Carina Ohlsson. Vi kommer att ta upp precis det budskap som vi fick med oss från civilutskottet, att både barnomsorg och äldreomsorg är viktigt. Jag fokuserade på det som är relativt nytt och som skett de senaste åren. Det som är den nordiska modellen kommer självklart att lyftas fram både av oss och, tror jag, av mina kolleger från Norden. Det var också det som kommissionären Viviane Reding lyfte upp i sitt inlägg i december. Den uppfattningen delar vi.

Det är allmänt känt vilken hållning regeringen har, och den är att vi är emot lagstiftad kvotering. Vi menar att det är en ägarfråga där regeringen, staten, har tagit sitt ägaransvar och jobbat systematiskt med de företag som vi äger tillsammans. Vi menar att det är precis så även näringslivet bör jobba. Men från att tycka att näringslivet kan lära sig av staten till att tycka att staten ska ta sig rätten att lagstifta om vilka som ska sitta i privata bolags styrelser är en helt annan fråga, men jag förstår att det är den ståndpunkt som finns från oppositionens håll. Dock har vi majoritet för regeringens ståndpunkt. Det fick vi i civilutskottet, och jag hoppas att vi ska kunna få det även här.

Jag kommer inte att lyfta fram Norge som ett gott exempel just när det gäller lagstiftad kvotering till bolagsstyrelser, för vi delar inte den uppfattningen. Men jag tror att vi kan berätta vad vi gör, och jag tror också att andra medlemsstater kan berätta vad de gör.

Till Ulf Holm vill jag säga att vägen till ledningar och bolagsstyrelser måste handla om att möjliggöra kombinationen familjeliv och yrkesliv. Om man inte ser att barnomsorg och

äldreomsorg är viktigt, liksom att dela lika på föräldraledighet för att kunna arbeta och konkurrera på lika villkor på arbetsmarknaden och kunna ha ledande positioner och sitta i bolagsstyrelser, då tror jag att man missar hela poängen.

Att bara kvotera till bolagsstyrelser kommer inte åt alla de andra strukturer och ojämlikheter som vi ser i näringslivet och på arbetsmarknaden i stort. Det är många olika åtgärder som måste vidtas. Det handlar om små, små steg framåt. Vi delar alltså inte uppfattningen att det ska kvoteras till bolagsstyrelser.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

I civilutskottet var det information, inte överläggning. Därför fanns inte de här positionerna nedtecknade.

Anf. 39 LARS OHLY (V):

Ibland får man för sig att diskussionen handlar om ifall man ska välja kompetenta företrädare eller kvinnor. Det är lite grann så som ministern resonerar också tydligen, nämligen att om ägarna ska ha rätten att välja de bästa kommer det inte att väljas några kvinnor. Det är kontentan av vad ministern säger, eftersom de företag som styrs av privata ägare i dag inte tillnärmelsevis uppnår en godtagbar representation av kvinnor i bolagsstyrelserna. Det är naturligtvis helt otillfredsställande, och det är helt otillfredsställande att vi har en regering och en jämställdhetsminister som inte inser det.

Det norska exemplet är väldigt bra. Norge låg ännu sämre till än Sverige när det gällde representation av kvinnor i bolagsstyrelser innan kvoteringsbeslutet fattades. Nu har man ökat andelen från 8 procent till 42 procent. Jag tror att det är väldigt få, och jag skulle bli förvånad om ministern var en av dem, som tycker att detta har inneburit ett problem för norska börsföretag. Det är väldigt få som skulle hävda att kompetens har försvunnit.

Precis som Ulf Holm sade har vi erfarenheten från de statliga företag där vi har fått fler kvinnor i styrelserna genom politiska beslut att snarare har kompetens tillförts än dragits bort. Det är en kompetens som i dag saknas i stora delar av näringslivet, och det är ett samhällsproblem. Det är inte ett samhällsproblem som det är upp till de enskilda ägarna att ta itu med, utan det är upp till oss att ta itu med det. Identifierar vi det samhällsproblemet bör vi också komma med förslag

på lösningar. Därför är jag självklart en mycket stark anhängare av den norska modellen och anser att Sverige bör driva den. Och därför kommer jag att anmäla avvikande mening i den här frågan.

Anf. 40 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Det är naturligtvis problematiskt att kvinnor inte i högre grad sitter på ledande poster. Det håller vi fullständigt med om, men vi gläds samtidigt åt att regeringen är emot kvotering. Jag tror inte alls på kvotering utifrån flera aspekter. Hur skulle man till exempel känna sig som kvinna att bara ha misstanken att man sitter i en styrelse för att man är inkvoterad? Jag tror inte att det skulle vara så bra för självkänslan.

En annan aspekt på kvotering är att vi återigen har en polarisering av män och kvinnor som går ut på att män är starka och onda och kvinnor är offer. Jag tror inte att kvinnor vill ha en offerstämpel på sig. Jag tror inte heller på Miljöpartiets, Vänsterpartiets och Socialdemokraternas lagstiftningsidé, för ska vi få bukt med det här anser jag att motivationen ska komma från skolan. Det ska finnas duktiga pedagoger, och vi ska ha en kunskapsinriktad skola som kan motivera flickor att i högre grad ägna sig åt utbildning som kan gagna dem i ledande positioner. Jag tror att all motivation kommer inifrån, inte utifrån lagstiftning. Det är en synpunkt.

Anf. 41 MARIE GRANLUND (S):

Vi kanske inte ska ha en jättedebatt om det, men en inte alltför vågad gissning är att det finns en hel del män som faktiskt har blivit inkvoterade just för att de är män.

Min fråga är: Vad är regeringens ståndpunkt? Vi kan inte hitta den i några papper. Är den hemlig? Statsrådet sade att hon hade redogjort för den i civilutskottet, men det är vi här som ger mandat, och då måste vi få reda på vad regeringens ståndpunkt är.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Regeringen har i tidigare inlägg här faktiskt redovisat sin ståndpunkt, tycker jag. Vi behöver inte nödvändigtvis ha den på papper, utan vi kan använda den redogörelse som har getts här. Det ingår också i beslutsunderlaget. I författningstexten beskrivs detta som regeringens här redovisade uppfattning.

Ordförande! Norge är, som tidigare nämnts, ett föregångsland, och det har följts av Island, Spanien och Frankrike på olika sätt. Man kan konstatera att alla riksdagsledamöter inte är från Örebro även om vi som kommer därifrån är ganska kompetenta, utan vi har bestämt oss för att hela Sverige ska vara representerat. Vi har alltså kvotering även till riksdagen. Det tål att påpekas i detta sammanhang att det har gått ganska bra för Sverige.

Sverige har legat i framkant när det gällt jämställdhetsarbetet. Att lyfta fram den svenska modellen utifrån hur man tidigare har jobbat med frågan kan visa att det har gett effekt när det funnits hot om lagstiftning. När hotet om lagstiftning försvunnit har det haft negativ effekt på utvecklingen i bolagsstyrelser.

Jag måste ställa en fråga eftersom övriga delen av oppositionen sagt att man tänker anmäla avvikande mening. Regeringens ståndpunkt är att man är emot kvotering, men jag har förstått att statsrådet tycker att det är okej att kvotera till kommunala bolagsstyrelser. Min fråga blir: Kommer det att framföras som regeringens ståndpunkt att man tycker att det kan kvoteras på lokal nivå men inte när det gäller privata bolag?

Ordförande! Kort till Lars Ohly: Nej, jag tror inte att jag tycker eller ens på något vis har uttryckt att om man ska välja kompetens så innebär det per automatik att man inte väljer kvinnor. Det säger jag inte. Jag säger bara att privata företag har ägare, och det är ägarna som bestämmer vilka som ska driva företagen och sitta i styrelserna. Om till exempel Vänsterpartiet väljer fel partiledare ligger det inte på övriga partier i riksdagen att tala om vilken person som faktiskt ska väljas till Vänsterpartiets partiledare, utan det är Vänsterpartiets medlemmar som avgör det.

Här är det företagens ägare som ska avgöra. Det är min ståndpunkt. Om de sedan väljer fel personer – om det nu beror på kön, kompetens eller vad det nu kan vara – menar jag att det är företagens val att i så fall bli klokare och kanske lära av staten som försöker jobba mer systematiskt och visa på framgångsrikedom i att ha kompetenta kvinnor i våra styrelser.

Jag noterar Margareta Sandstedts inlägg.

Jag vill påminna Marie Granlund om att det här är en diskussion där kommissionen och ordförandeskapet ber oss att göra inlägg om hur vi jobbar för en mer jämställd arbetsmarknad och ett mer jämställt näringsliv. Det är det jag kommer att berätta om. Det finns inget dokument som säger att vi ska fatta beslut för eller emot kvotering, utan jag berättar bara om kommissionärens arbete, det vill säga att just nu kommer hon inte att lägga fram någonting som handlar om lagstiftning men att det inte går att utesluta i framtiden när frustrationen blir stark nog hos kommissionen.

Nu handlar det dock om att diskutera och utbyta erfarenheter om hur vi kan göra om vi inte kvoterar. Det finns medlemsstater som har kvotering till bolagsstyrelser. De kommer att få berätta om sina erfarenheter, och jag kommer att vara där och lyssna.

När det gäller Eva-Lena Janssons inlägg var det en rubrik i medierna som påstod att jag ville ha kvotering till kommunala bolag. Vad jag vill är att kommunerna ska åläggas att jobba lika systematiskt som staten. Det är en uppfattning som Folkpartiet har antagit, men frågan är ännu ingen alliansöverenskommelse och ingår inte i regeringens konkreta arbete.

Anf. 45 LARS OHLY (V):

Exemplet Vänsterpartiet är väldigt bra. Vi har nämligen en kvoteringsregel som säger att minst 50 procent ska vara kvinnor i alla beslutande organ, vilket har inneburit att vi har 16 av 23 ledamöter i partistyrelsen som är kvinnor och 11 av 19 riksdagsledamöter är kvinnor. Vi tycker inte att vi har tappat kompetens på det, utan vi tycker att vi har tillfört kompetens.

Däremot har vi inget förbud mot att välja män. Det tror vi inte att man ska ha i privata företag heller. Vi tycker att vi ska ha en jämnare könsfördelning, därför att vi tror att det är bra för samhället och för företagen och vi ser det som ett problem att samhället i dag organiseras efter strukturer som gynnar män på kvinnors bekostnad.

Det är ett problem som vi politiker har ansvar för att göra någonting åt. Naturligtvis borde det största ansvaret ligga på en jämställdhetsminister – om jämställdhetsministern över huvud taget var intresserad av frågan. Men jag vill gratulera

jämställdhetsministern till det starka stöd jämställdhetsministern nu fick från Sverigedemokraterna med en fantastisk 50-talsmässig argumentation. Jag hoppas att ministern är nöjd med det.

2011/12:22
10 februari

Anf. 46 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Jag tycker att Marie Granlunds fråga är relevant. Frågorna till ministrarnas debatt är: Vilka framgångsrika åtgärder har på senare tid vidtagits i ert land för att skapa en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser? Hur kan könsfördelningen i bolagsstyrelser förbättras på europeisk nivå? Hur kan vi övervinna dessa hinder och nå varaktiga framsteg inom rimlig tid? Vilka hinder finns det att öka antalet kvinnor i bolagsstyrelser?

Då måste svaret på den första frågan bli att vi inte tänker anta en kvoteringslag i Sverige. Det måste ju finnas en uppfattning från regeringen när man åker för att diskutera de här frågorna. Man måste ha någon form av samlad uppfattning, för det jämställdhetsministern nu beskriver är att man i regeringspartierna inte har samma syn på hur jämställdhet ska bedrivas.

När statsrådet åker dit som representant för regeringens fyra partier och man utifrån olika debattartiklar har olika åsikter om hur jämställdhetsarbetet ska bedrivas är det viktigt att i alla fall EU-nämnden vet vilken linje det är som råder på det här mötet. Vad kommer ministern att svara på dessa frågor?

Anf. 47 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Vi ska inte förlänga debatten särskilt mycket eftersom vi inte kommer så mycket längre, men jag frågar mig också lite vad regeringens ståndpunkt är. Det är väldigt oklart. Det vanligaste när det gäller sådana här frågeställningar som kommissionen skickar ut i förväg är trots allt att regeringen brukar meddela vad regeringen kommer att säga i debatten. Det brukar vara utskickat i förväg, men det är lite mer oklart här.

Visst nämnde ministern flera saker som var viktiga förutsättningar för att nå ökad jämställdhet, men det var inget som efter sex år med alliansstyre direkt har lett till ökad kvinnorepresentation i bolagsstyrelser. Det är där problemet ligger.

Det ligger fortfarande på en låg nivå. Det rör sig lite upp, lite ned, men det är tiondelar per år som det brukar förändras.

Det sker ingen förändring, medan vi kan se att det har skett stora förändringar i vårt grannland genom en lagstiftning. Jag har ärligt talat inte hört några negativa effekter i Norge bland ägarna om att bolagen nu skulle hålla på att gå i konkurs i Norge. Med de argumenten förstår jag inte varför ministern är så envist emot alla sådana förslag.

Vi får hoppas, herr ordförande, att ministern åker ned och lyssnar lite på europeiska kolleger från länder där man har kvotering och som har erfarenhet av det.

Anf. 48 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP):

Herr ordförande! Jag förstår inte att jag är så otydlig i det jag säger. Det vi kommer att tala om för kommissionen på Epscomötet är det arbete vi bedriver generellt för bättre jämställdhet på arbetsmarknaden och i näringslivet. Jag nämnde att föräldraförsäkringen är viktig. De förändringar vi försöker göra med jämställdhetsbonus för att få föräldrar att dela jämlikt tror vi är väldigt viktiga för att kunna ge kvinnor och män lika möjligheter att konkurrera också på arbetsmarknaden.

Jag nämnde möjligheten att köpa hushållstjänster, vilket jag menar skapar tid i hushållen för både män och kvinnor, dock framför allt för kvinnor eftersom det obetalda arbete – underhållsarbete – som män vanligtvis bedriver är sådant man kan planera för. Det behöver inte störa mannens planering för hur han är på jobbet.

Det hushållsarbete som kvinnor brukar ägna sig åt är däremot ett störande moment om man vill kunna kombinera yrkesliv och familjeliv, och där menar jag att det finns ett politiskt uppdrag att se till att ge hushållen möjlighet att kunna köpa dessa tjänster för att skapa denna tid. Det kommer jag alltså att ta upp.

Jag kommer också att ta upp vikten av att kvinnor startar bolag i lika stor utsträckning som män, för jag tror att även där finns mycket erfarenhet att få som företagare. Jag kan bara se på många unga kvinnor som startar företag i dag och som vill att dessa företag ska växa och bli framgångsrika. Dessa unga kvinnor sitter i ett antal styrelser, så också att vara företagsledare är viktigt för att kunna komma upp till de bolagsstyrelser som vi här talar om. Att föregå med gott ex-

empel som ägare, i det här fallet staten, och det systematiska arbete vi har bedrivit kommer jag att ta upp.

2011/12:22
10 februari

Det här är de ståndpunkter som Sverige kommer att ta upp på denna debatt, och Sverige är redo att sitta och lyssna på vad andra har gjort, också de som har kvoterat. Den debatten tar jag gärna vid något annat tillfälle.

Ulf Holm säger sig inte ha hört några negativa effekter av lagstiftning. Låt oss ta den debatten någon gång så ska vi lägga fram det jag har hört om konsekvenserna av den typen av tvångslagstiftning till bolag som staten själv inte äger.

När det sedan gäller att vi som stat bestämmer oss för att jobba systematiskt och hitta kompetenta kvinnor eller att Vänsterpartiet bestämmer sig för att kvotera inom sin egen organisation är det inga problem. Jag skulle inte heller ha någonting emot om Wallenbergfamiljen ville kvotera till sina bolagsstyrelser, men då är det de som ägare som bestämmer det.

Skillnaden är att Lars Ohly vill bestämma över sitt parti – det ska vi andra inte blanda oss i – men sedan vill han gärna bestämma över andra samtidigt. Jag menar att näringslivet äger ett ansvar att jobba med de här frågorna. Vi – staten – tar ansvar för våra företag; näringslivet ska ta ansvar för sina företag.

Jag håller med om att det ser riktigt, riktigt illa ut, och jag menar att näringslivet inte kan utesluta att det kommer en annan regering som vill lagstifta. Men jag noterar att oppositionen aldrig gick till val med en gemensam plattform om att man skulle kvotera till bolagsstyrelser. Fastän ni alla tre partier i oppositionen tycker det så fanns inte den gemensamma plattformen. Undrar varför! Ibland blir det väldigt mycket snack och väldigt lite verkstad.

Anf. 49 LARS OHLY (V):

Får jag bara säga att det var fel av ministern. Hon har missuppfattat det. Det fanns med i den gemensamma politik som de rödgröna gick till val på, så det sista argumentet var alltså inte korrekt.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Då ska jag försöka sammanfatta. Det finns, som jag uppfattar det, en gemensam avvikande mening från Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna som går ut på att

2011/12:22
10 februari

man vill ha lagstiftning beträffande kvinnor i bolagsstyrelser, och man ser Norge som ett föredöme i sammanhanget.

Dessutom har Socialdemokraterna ett medskick om äldreomsorg som jag inte uppfattade att statsrådet var emot, så vi kan väl helt enkelt konstatera att det finns en enighet om att äldreomsorg ska ingå i argumenten.

Det finns alltså stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Det finns inga Övriga frågor.

Vi tackar Nyamko Sabuni för i dag och önskar trevlig helg.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar statssekreterarna Bettina Kashefi och Ragnwi Marcelind välkomna. Den komplicerade och uppmärksammade frågan om utstationering av arbetstagare är struken. Det finns en återrapport från ett möte den 1 december. Finns det förberett någonting där eller ska vi gå direkt på frågorna? Vad vill statssekreteraren?

Anf. 52 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Herr ordförande! Jag återrapporterar gärna om nämnden vill det.

Jag är här för att samråda med EU-nämnden inför Epscos möte den 17 februari. Med anledning av att dagordningspunkt 5 om utstationering har utgått ansvarar jag endast för en punkt på dagordningen, nämligen Europa 2020-strategin, det vill säga dagordningspunkt 6. Den dagordningspunkten har flera underpunkter. Två av dem ansvarar Socialdepartementet för, och då kommer jag att låta min kollega statssekreterare Ragnwi Marcelind redogöra för dem.

Låt mig rapportera från Epscorådets senaste möte den 1 december, där statsrådet Engström deltog. Där hölls en diskussion om genomförande av EU 2020-strategin. I den diskussionen underströks vikten av sysselsättningsskapande åtgärder för att motverka krisens effekter och att de fördjupas. I synnerhet främjandet av sysselsättning bland ungdomar och andra utsatta grupper lyftes fram. Rådet antog även slutsatser om genomförande av EU 2020-strategin och ställde sig bakom ett yttrande från kommittén för socialt skydd.

Rådet kunde inte nå en kvalificerad majoritet i fråga om en förlängning av kriskriterierna för globaliseringsfonden. En blockerande minoritet, inklusive Sverige, röstade nej till det finska kompromissförslaget.

Vidare noterades en lägesrapport om direktivet om elektromagnetiska fält och om direktivet för att förbättra säkerhet och hälsa på arbetsplatser för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar. Det är alltså mammaledighetsdirektivet.

Slutligen antogs rådsslutsatser om den åldrande befolkningen som möjlighet för arbetsmarknaden och för utveckling av sociala tjänster och samhällsverksamhet.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor på återrapporten så vi lägger den till handlingarna.

Då är vi framme vid den strukna punkten.

Anf. 54 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! När är det tänkt att denna punkt kommer tillbaka? Det kommer ju nya förslag. Har regeringen någon uppfattning om ifall det förslag som inte kom var bra eller dåligt?

Anf. 55 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Vi vet inte när kommissionen kommer med ett förslag. Vi har ingen aning om det. Jag kan här inte spekulera om de utkast som har cirkulerat.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till punkt 6, Europa 2020-strategin. Den är något komplicerat upplagd. Vi brukar gå in på underpunkterna och sedan knyta ihop säcken med riktlinjedebatten. Vad säger statssekreteraren om detta upplägg?

Anf. 57 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Det blir alldeles utmärkt att gå igenom punkterna var för sig och avsluta med upplägg för diskussionen.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till punkt 6 a, Årlig tillväxtöversikt och den gemensamma sysselsättningsrapporten. Under 6 a i finns tre

Anf. 59 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Om ordföranden tillåter vill jag gärna sätta in dessa frågor i sitt sammanhang när det gäller Europa 2020 och lite grann beskriva det ramverk vi befinner oss i när vi diskuterar detta och när ministrarna kommer till Epsco.

Europa befinner sig i ett svårt ekonomiskt läge, och tillväxten i EU avtar. IMF räknar med att eurozonens ekonomi kommer att krympa i år. Den avtagande tillväxten försvårar återhämtningen på EU:s arbetsmarknader. Arbetslösheten har stigit till nästan 10 procent. Fler än 23 miljoner kvinnor och män är i dag arbetslösa, och antalet långtidsarbetslösa ökar. Spanien och Grekland tampas med en ungdomsarbetslöshet på nära 50 procent. Det försämrade arbetsmarknadsläget har bidragit till att de sociala trygghetssystemen utsätts för hård press. Risken för långvarigt utanförskap ökar i EU.

Rådets diskussion om EU 2020-strategin ska ses mot bakgrund av den allvarliga ekonomiska krisen. Nu träder vi in i den andra europeiska terminen i den nya årscykeln inom vilken medlemsstaternas finans- och strukturpolitik granskas parallellt. Med denna termin blir granskningen av medlemsstaternas politik mer samstämmig. Övervakningen av sysselsättnings- och socialpolitiken i EU ska också förbättras – något som rådet åtog sig i fjol. Terminen och dess förbättringar är fortfarande något relativt nytt, men man har haft denna typ av processer även tidigare.

Samarbete på sysselsättningsområdet är ju inget nytt. Sedan slutet av 90-talet har medlemsstaterna samordnat sysselsättningspolitiken med gemensamma riktlinjer och nationell rapportering. Man har också haft en gemensam granskning under en lång period.

Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att strategin bygger på den öppna samordningsmetoden. Det är medlemsstaterna som samordnar sin politik, och huvudansvaret ligger givetvis på nationell nivå. Samordningen ska också ske med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadens parter ansvar. Rådets diskussion ska alltså ses mot bakgrund av den öppna samordningsmetoden.

Nu kommer jag till skarpt läge och ska redogöra för punkt 6. 6 a handlar om kommissionens andra årliga tillväxtrap-

port. Den ligger till grund för de tre dokument som återfinns under 6 a i. Det första under 6 a i avser rådets slutsatser. De innehåller vägledning för medlemsstaternas fortsatta genomförande av EU 2020-strategin och utgör Epscos bidrag till Europeiska rådets möte i mars. Slutsatserna behandlas främst i sysselsättningskommittén.

Sverige har fått mycket bra gehör för de synpunkter vi fick i överläggningen med arbetsmarknadsutskottet, och det är vi glada över. Det handlar om att lika villkor för män och kvinnor att delta på arbetsmarknaden lyfts fram. Det handlar om att den sociala dimensionen av den inre marknaden lyfts fram. Och det handlar om att goda arbetsvillkor som förutsättning för konkurrens inom högproduktiva sektorer i EU lyfts fram.

Eftersom slutsatserna handlar om prioriteringar på området där medlemsstaterna har huvudansvaret har det varit viktigt för Sverige att slutsatserna betonar den nationella kompetensen vad gäller till exempel skatter och nationell praxis avseende arbetsmarknadens parter roll.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom slutsatserna.

Anf. 60 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Jag tackar statssekreteraren för redogörelsen. När det gäller ”goda arbetsvillkor” i tilläggen är det något som vi socialdemokrater har velat lyfta fram i slutsatserna.

Vi har frågat både arbetsmarknadsministern och statsministern om de signaler som EU sänt ut angående arbetsmiljön i små företag. Vi skulle vilja ha en redogörelse för när och hur det ska behandlas vidare. Kommer det upp på Epsco framöver? Ska man leva upp till ”goda arbetsvillkor” kan man inte godta att arbetsmiljön försämrats i små företag.

Vi har fått svar från statsministern och arbetsmarknadsministern att Sverige inte tänker acceptera att man försämrar arbetsmiljön i mindre företag. Vi skulle ändå vilja ha en redogörelse för hur man tänker behandla dessa ärenden framöver.

Anf. 61 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Herr ordförande! Jag kan inte säga så mycket mer än det som statsrådet Engström sade i arbetsmarknadsutskottet och

betona att den slutsats som stats- och regeringscheferna ställde sig bakom var på ett principiellt plan. Man kommer att diskutera hur detta ska implementeras, men det kommer inte upp i Epsco nu. Hur dagordningen ser ut för de fortsatta diskussionerna måste vi få återkomma till.

2011/12:22
10 februari

Anf. 62 PATRIK BJÖRCK (S):

Det kommer oroande signaler om att detta har uppfattats som att det finns ett sådant här ställningstagande från EU. Om Sverige inte accepterar det synsättet är det oerhört viktigt att vi agerar när det sprids signaler om att EU står bakom denna syn på arbetsmiljöfrågorna.

Anf. 63 BÖRJE VESTLUND (S):

Kommer det över huvud taget att komma upp på Epscorådet? I näringsutskottet har vi precis haft en prövning av hur regelförenklingsarbetet fortgår i EU. Jag har den bestämda uppfattningen att det skulle hanteras av konkurrenskraftsrådet.

Anf. 64 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Det är korrekt att det är konkurrenskraftsrådet som har den diskussionen.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till den andra strecksatsen, Antagande av den gemensamma sysselsättningsrapporten.

Anf. 66 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Herr ordförande! Rådet väntas ställa sig bakom sysselsättningsrapporten som kommissionen presenterar i samband med tillväxtrapporten. I och med rådets antagande blir det en gemensam rapport som går till Europeiska rådet. Att anta rapporten i rådet är inget nytt, utan det gör man varje år. Det är viktigt att komma ihåg att rapportens budskap inte riktar sig till något enskilt land utan till hela EU.

Rapporten analyserar arbetsmarknadsläget i unionen och går också på ett övergripande plan igenom medlemsstaternas åtgärder på sysselsättningsriktlinjernas och de landsspecifika rekommendationernas område. Rapporten inleds med nyckelbudskap och understryker att även om 2011 års prioriteringar i stort fortsatt är relevanta krävas ytterligare ansträngningar.

Jag föreslår att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom rapporten. Att främja en jobbkrik tillväxt, förbättra ungas situation, förhindra att arbetslösheten biter sig fast och säkerställa välfungerande sociala trygghetssystem, liksom investeringar i utbildning, är viktiga områden som kräver fortsatt uppmärksamhet.

Anf. 67 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Kan vi återgå till förra punkten? Jag hann inte riktigt med. Jag vill anmäla avvikande mening. Som vi tidigare sagt i nämnden vill vi att arbetsmarknadspolitik, beskattning med mera ska ligga på nationell nivå.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Jag avslutar den föregående punkten och sammanfattar med att det finns stöd för regeringens position, med avvikande mening från Sverigedemokraterna som går ut på att arbetsmarknadspolitiken ska skötas på nationell nivå.

Vi återgår till den gemensamma sysselsättningsrapporten.

Anf. 69 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Sällan är skillnaden mellan de vackra orden och de vackra målsättningarna och de åtgärder som föreslås så tydlig som på arbetsmarknadsområdet. Alla kan ställa upp på målsättningarna. De är vällovliga i sin ambition att minska utanförskap, arbetslöshet och fattigdom. Det finns inget dåligt med dem. Men den politik som man lutar sig mot har prövats under lång tid och har lett i motsatt riktning. Den politiken har vi också prövat i Sverige. Den leder till att man snarare förvärrar problemen än löser dem.

Rapporten handlar om åtgärder som jag förstår att regeringen ställer sig bakom, för det är åtgärder som regeringen i stor utsträckning redan har genomfört i Sverige. Det handlar om att minska skatten på arbete, att få lönerna mer anpassade till produktivitetens utvecklingen, att tvinga arbetslösa att i större utsträckning ta de jobb som föreslås och att minska arbetslöshetsersättningen. Det handlar också om att höja pensionsåldern, vilket ännu inte genomförts i Sverige och kanske inte kommer att genomföras men som är en diskussion som statsministern nyligen har initierat.

Allt detta kommer att skapa ännu större sociala klyftor och ännu större fattigdom i vårt samhälle.

Jag skulle önska mig en regering som vågade säga ifrån att vägen ut ur krisen och bort från massarbetslösheten inte går via försämrade förmåner för arbetslösa och ökad fattigdom för dem som redan har det dåligt utan via social trygghet, rättvisa, jämlikhet och investeringar i nya arbeten och utbildning. Tyvärr saknar vi en sådan regering.

Anf. 70 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag tackar statssekreteraren för redogörelsen. Det finns mycket i rapporten som är självklart och som låter fint. Dock studsar man till inför en del formuleringar, till exempel: Genom smart budgetkonsolidering bör man prioritera att miniminivå för pension och inkomster upprätthålls och att de mest utsatta grupperna garanteras tillgång till hälso- och sjukvård.

Detta läste jag samtidigt som *Rapport* sände ett inslag om att man i Grekland sänker pensionerna och minimilönerna. De fina formuleringarna stämmer alltså inte riktigt med hur verkligheten ser ut, vilket är synd.

Det här är bara rekommendationer, så man kan göra som man vill i medlemsländerna. Man bör dock fundera på vad man skriver i rapporterna, för skillnaden mellan vad som skrivs här och vad arbetsmarknadsministern diskuterar och hur verkligheten ser ut blir större och större, och det märker människor. Då förlorar de tilltron till politiken, att den gör skillnad, och det vore väldigt synd.

Sedan finns det vissa delar här som jag tycker att arbetsmarknadsministern och den svenska regeringen bör lyfta upp bättre, bland annat detta med lärlingssystemet. Vi i Sverige borde lägga in en högre växel för att utveckla det och göra det bättre. Där har vi mycket att lära av andra länder. Vi borde verkligen försöka göra något åt ungdomsarbetslösheten, och där skulle detta vara användbart.

Jag har ingen avvikande mening, herr ordförande, så du behöver inte vara orolig. Att investera i utbildning finns med, men det borde också finnas med investeringar i nya jobb och kopplat till klimatkrisen. Det kan göras investeringar för att komma åt den andra krisen som EU står inför, nämligen klimatkrisen. Där borde man lyfta upp detta, och det borde också regeringen kunna göra.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för antagandet av den gemensamma sysselsättningsrapporten.

Vi går vidare till den tredje strecksatsen, Godkännande av kommittén för socialt skydds yttrande om den årliga tillväxtöversikten 2012. Det är Maria Larssons ansvarsområde.

Anf. 72 Statssekreterare RAGNWI MARCELIND:

Den sista strecksatsen under 6 a i rör ett yttrande från kommittén för socialt skydd. Yttrandet rör kommissionens tillväxtrapport. Det är genom detta yttrande som kommittén också bidragit till de rådsslutsatser som min kollega Bettina Kashefi har redogjort för. Yttrandet är uppe på rådsmötet för ministrarnas godkännande.

Kommittén välkomnar i sitt yttrande att en av de fem övergripande prioriteringarna i kommissionens tillväxtrapport handlar om att bekämpa arbetslösheten och de sociala konsekvenserna av krisen. I yttrandet konstateras, precis som Bettina Kashefi sade tidigare, att de sociala trygghetssystemen är utsatta för en hård press. Trenden pekar på en förflyttning från arbetslöshetsersättning till ekonomiskt bistånd i vissa medlemsstater.

De sociala mål som medlemsstaterna kommit överens om förefaller att vara utom räckhåll. Detta kräver förbättrad effektivitet i trygghetssystemen i kombination med ett ökat deltagande på arbetsmarknaden. Ett större fokus på arbetet med ökad jämställdhet pekas också ut som en viktig åtgärd.

Kommittén för socialt skydd kommer att bevaka medlemsstaternas åtgärder i arbetet med den sociala målsättningen i Europa 2020-strategin och fortsätter att rapportera om detta vid kommande ministtermöten. Jag föreslår att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom ett godkännande av detta yttrande.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för ett godkännande av yttrandet från kommittén för socialt skydd.

Då kommer vi till punkt 6 a ii, Förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Det är en årligen återkommande fråga.

Herr ordförande! Det handlar om förslag till sysselsättningsriktlinjer för 2012. Rådet väntas under denna punkt enas om förslag till sysselsättningsriktlinjer för 2012.

Som ni känner till måste rådet enligt fördraget årligen anta sysselsättningsriktlinjer inom ramen för EU 2020-strategin. De ursprungliga sysselsättningsriktlinjerna för den nuvarande strategin antogs i oktober 2010. I följande beslutade rådet att de skulle gälla även under 2011. Men jag vill tillägga att det i rådets beslut från 2010 framgår att riktlinjerna bör förbli oförändrade fram till 2014. Nästa vecka väntas rådet besluta om att dessa riktlinjer ska gälla även för 2012.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige ställer sig bakom dessa riktlinjer.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för ett beslut om att sysselsättningsriktlinjerna ska vara fortsatt oförändrade till 2014.

Vi går till punkt 6 b, Den sociala inverkan av den ekonomiska krisen och pågående budgetkonsolidering. Det är den tredje rapporten från kommittén för socialt skydd.

Anf. 76 Statssekreterare RAGNWI MARCELIND:

Punkt 6 b handlar om huvudbudskapen i en rapport där man tittat på de sociala konsekvenserna av krisen. Budskapen liksom den underliggande rapporten har tagits fram av kommittén för socialt skydd. För tredje året i rad presenterar kommittén resultatet av denna uppföljning i en rapport, och ett antal huvudbudskap skickas till Epsco för ministrarnas godkännande.

2011 års rapport visar att antalet människor i risk för fattigdom och utanförskap ökat och att fler lever i svår materiell fattigdom. Den konstaterar också att utvecklingen ser olika ut i olika medlemsländer.

Bland huvudbudskapen nämns uppmaningar till medlemsländerna att förbättra uthålligheten i de sociala trygghetssystemen, att bevara inkomststöden på lämplig nivå för att motverka de svåraste effekterna av krisen, att motverka långtidsarbetslöshet genom aktiva åtgärder och att mildra ojämlikheter för att säkerställa en mer rättvis fördelningspolitisk effekt av åtstramningarna.

Regeringen välkomnar huvudbudskapen och vill understryka vikten av att de sociala konsekvenserna av krisen belyses. I diskussioner om rapporten har regeringen fått gehör för ett tydligare könsperspektiv.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom godkännandet av rapportens huvudbudskap.

Anf. 77 LARS OHLY (V):

Jag skulle vilja upprepa min tidigare ståndpunkt. Jag tycker att även här är skillnaden mellan de vackra orden och målsättningarna och de åtgärder som föreslås ganska flagrant. Den politik som har prövats under en följd av år har lett fram till den ökande fattigdom som vi ser och som konstateras i rapporten. Det är en följd av en ekonomisk politik som ser ökade klyftor som något positivt och som tar sin utgångspunkt i att människor ska få försämringar när de är sjuka, arbetslösa eller inte har tillgång till ett arbete.

Det är en, menar jag, cynisk och orättfärdig politik som leder till att problemen förvärras. Därför har jag inga förhoppningar om att vare sig de här riktlinjerna och huvudbudskapen eller regeringens politik på något sätt kommer att åtgärda problemen.

Anf. 78 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Jag kan instämma i Lars Ohlys synpunkter. Ett bibehållet inkomststöd på tillräcklig nivå är naturligtvis positivt, men i Sverige klarar man ju inte av det eftersom folk som drabbas av arbetslöshet hamnar över gränsen för försörjningsstöd och så vidare. Det innebär inte att jag tycker att det är fel med de här kommentarerna, men det finns naturligtvis en diskrepans mellan det som står i rapporten och den verklighet som utspelar sig utanför de här dörarna.

Anf. 79 Statssekreterare RAGNWI MARCELIND:

Jag uppfattar det mer som politiska inlägg än som frågor.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Men vi är här för politik, så det är helt okej.

Anf. 81 Statssekreterare RAGNWI MARCELIND:

Ja, men jag menar att det är ett klargörande av de olika ställningstagandena rent politiskt.

Jag kan bara säga att rapporterna beskriver läget och hur den ekonomiska krisen drabbat Europa men talar också om en vision för vilka förslag som måste till för att det ska bli annorlunda. Jag uppfattar inte att det var någon fråga utifrån detta.

2011/12:22
10 februari

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för att vi ska godkänna huvudbudskapen i rapporten. Sedan är det en del som tror mer eller mindre på själva genomförandet och medicinen. Det är väl så man får uppfatta de inlägg som har gjorts här. Det finns alltså stöd för regeringens förslag om godkännande.

Vi går över till punkt 6 c, Makroekonomisk obalans. Det är en informationspunkt.

Anf. 83 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:

Herr ordförande! Då kommer jag till kommissionens första varningsmekanismrapport. Det är en ren informationspunkt och något som behandlas av Ekofin.

Punkten är uppsatt som en eventuell punkt eftersom kommissionens presentation blir av endast om de har hunnit presentera rapporten i tid inför mötet. I dagsläget är det oklart när den kommer att presenteras.

Rapporten ska användas för att varna för uppbyggnad av makroekonomiska obalanser. Den väntas innehålla ett antal indikatorer för alla EU-länder samt en rekommendation från kommissionen om det finns anledning att göra en djupanalys på basis av ett lands obalanser. Det är inte en rapport som tillhör den europeiska sysselsättningsstrategin, utan den faller under det stärkta ekonomiska samarbetet inom ramen för sexpacksprocessen.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi återgår nu till sammanfattningspunkten som gäller riktlinjedebatten.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna. Men det har under debatten också gjorts ett antal inlägg och någon anmälan om avvikande mening. Med detta sagt finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg.

Anf. 85 MARGARETA SANDSTEDT (SD):
Ordförande! Jag kanske var ouppmärksam, men jag undrar om vi har missat punkt 5.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:
Den är struken.
Nästa punkt är Övriga frågor.

Anf. 87 Statssekreterare BETTINA KASHEFI:
Herr ordförande! Jag tänkte säga några ord om riktlinjedebatten. Det danska ordförandeskapet har tagit fram ett underlag som innehåller några vägledande frågor. Mot bakgrund av underlaget avser statsrådet Hillevi Engström att fokusera på den första frågan, som rör effektiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att få personer i arbete och för att behålla arbetskraftens kompetens. I diskussionen kommer hon att lyfta fram, som ett exempel på regeringens fokus på aktiva åtgärder, nystartsjobben som en väg till arbete för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Eftersom diskussionen vid rådsmötet utgör ett inspel inför Europeiska rådets möte i mars avser statsrådet att betona dels vikten av att leva upp till gjorda åtaganden och vidta fortsatta nödvändiga reformer för att öka sysselsättningen bland kvinnor och män och förhindra utanförskap, dels vikten av att samarbetet även fortsättningsvis sker med respekt för nationell kompetens och arbetsmarknadens parter roll.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för informationen och önskar statssekreterarna trevlig helg.

1 § Transport, telekommunikation och energi

(energi).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	2
Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (S).....	2
Anf. 6 ULF HOLM (MP)	3
Anf. 7 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	3
Anf. 8 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	4
Anf. 9 LARS OHLY (V)	4
Anf. 10 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	5
Anf. 11 BÖRJE VESTLUND (S).....	6
Anf. 12 LARS OHLY (V)	6
Anf. 13 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	7
Anf. 14 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	7
Anf. 15 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	7
Anf. 16 BÖRJE VESTLUND (S).....	8
Anf. 17 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	8
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 19 LARS OHLY (V)	8
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 21 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	8
Anf. 22 ULF HOLM (MP)	9
Anf. 23 BÖRJE VESTLUND (S).....	9
Anf. 24 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	10
Anf. 25 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	10
Anf. 26 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	10
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 28 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	11
Anf. 29 BÖRJE VESTLUND (S).....	12
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	12

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och

sjukvård samt konsumentfrågor (jämförbarhet).....	13
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 32 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	13
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 34 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	13
Anf. 35 CARINA OHLSSON (S)	14
Anf. 36 ULF HOLM (MP)	14
Anf. 37 Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP)	15

Anf. 38	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 39	LARS OHLY (V).....	16
Anf. 40	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	16
Anf. 41	MARIE GRANLUND (S)	17
Anf. 42	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 43	EVA-LENA JANSSON (S).....	17
Anf. 44	Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP).....	17
Anf. 45	LARS OHLY (V).....	18
Anf. 46	EVA-LENA JANSSON (S).....	18
Anf. 47	ULF HOLM (MP).....	19
Anf. 48	Statsrådet NYAMKO SABUNI (FP).....	19
Anf. 49	LARS OHLY (V).....	20
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	20
3 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning och socialpolitik).....	22
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 52	Statssekreterare BETTINA KASHEFI	22
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 54	MARIE GRANLUND (S)	23
Anf. 55	Statssekreterare BETTINA KASHEFI	23
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 57	Statssekreterare BETTINA KASHEFI	23
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 59	Statssekreterare BETTINA KASHEFI	23
Anf. 60	PATRIK BJÖRCK (S).....	24
Anf. 61	Statssekreterare BETTINA KASHEFI	24
Anf. 62	PATRIK BJÖRCK (S).....	25
Anf. 63	BÖRJE VESTLUND (S)	25
Anf. 64	Statssekreterare BETTINA KASHEFI	25
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 66	Statssekreterare BETTINA KASHEFI	25
Anf. 67	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	25
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 69	LARS OHLY (V).....	26
Anf. 70	ULF HOLM (MP).....	26
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 72	Statssekreterare RAGNWI MARCELIND	27
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 74	Statssekreterare BETTINA KASHEFI	27
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	28

Anf. 76 Statssekreterare RAGNWI	2011/12:22
MARCELIND	10 februari
Anf. 77 LARS OHLY (V)	28
Anf. 78 PATRIK BJÖRCK (S)	29
Anf. 79 Statssekreterare RAGNWI	
MARCELIND	29
Anf. 80 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 81 Statssekreterare RAGNWI	
MARCELIND	29
Anf. 82 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 83 Statssekreterare BETTINA KASHEFI	29
Anf. 84 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 85 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	30
Anf. 86 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 87 Statssekreterare BETTINA KASHEFI	30
Anf. 88 ORDFÖRANDEN	30